

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε συνεδρίαση την 21η Ιουνίου 2000, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος

Μέλη: Κωνσταντίνος Ηλιόπουλος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης κωλυομένου του τακτικού κ. Χαρίλαου Χάρακα

Εμμανουήλ Αντωνόπουλος κωλυομένου του τακτικού κ. Λεωνίδα Νικολούζου

Ηλίας Σουφλερός κωλυομένου του τακτικού κ. Χαρίσιου Ταγαρά

Ιωάννης Κατσουλάκος

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της συνεδριάσεως ήταν η αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ.4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, 1) της εταιρείας με την επωνυμία «**ΜΕΤΑΛΛΟΠΤΙΚΑ – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ**», 2) της εταιρείας «**OPTOSTYLE – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ**», 3) της εταιρείας «**Αν. Λαφογιάννη & ΣΙΑ ΟΕ**», και 4) της Αλεξάνδρας συζύγου Ιωάννη Συκαρά κατά των εταιρειών «**Luxottica Group SpA**», «**Luxottica Holland BV**» και «**Luxottica Hellas AE**», για παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α του ίδιου νόμου.

Στη συνεδρίαση παρέστησαν: 1) οι εταιρείες «**ΜΕΤΑΛΛΟΠΤΙΚΑ – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ**», «**OPTOSTYLE – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ**», «**Αν. Λαφογιάννη & ΣΙΑ ΟΕ**» δια του πληρεξουσίου τους δικηγόρου κ. Χαράλαμπου Συνοδινού, 2) η κα Αλεξάνδρα σύζυγος Ιωάννη Συκαρά, αυτοπροσώπως και μετά του ιδίου ως άνω πληρεξουσίου δικηγόρου κ. Χαράλαμπου Συνοδινού και 3) για τις εταιρείες «**Luxottica Group SpA**», «**Luxottica Holland BV**» και «**Luxottica Hellas AE**» ο νόμιμος εκπρόσωπός τους κ. Stefano Mattiello, μετά των πληρεξουσίων αυτών δικηγόρων κ. Γεωργίου Βερβενιώτη και κας Ευγενίας Γεωργούτζου.

Στην αρχή της συνεδριάσεως τον λόγο έλαβε η Εισηγήτρια κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Γραμματείας επί της υποθέσεως και πρότεινε την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης. Στην συνέχεια έλαβαν το λόγο τόσο οι αιτούντες όσο και οι καθών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις θέσεις τους, έδωσαν διευκρινήσεις, πληροφορίες και εξηγήσεις σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν από την Επιτροπή, οι μεν αιτούντες την παραδοχή της αίτησής τους, οι δε καθών την απόρριψη αυτής, αναφερόμενοι και στα υπομνήματα που θα καταθέσουν. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής έδωσε προθεσμία μέχρι τις 28 Ιουνίου 2000 στα ενδιαφερόμενα μέρη να καταθέσουν τα υπομνήματά τους

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στις 28 Ιουνίου 2000 ημέρα Τετάρτη και ώρα 6 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, την

οποία συνέχισε στις 10 Ιουλίου 2000, ημέρα Δευτέρα και ώρα 10 π.μ. και ολοκλήρωσε την 1 Αυγούστου 2000, ημέρα Τρίτη και ώρα 10 π.μ., στην ίδια ως άνω αίθουσα, και, αφού έλαβε υπ' όψη της τα στοιχεία του φακέλλου, την Εισήγηση της Γραμματείας της Επιτροπής Ανταγωνισμού, τις απόψεις που διετύπωσαν εγγράφως και προφορικά τα ενδιαφερόμενα μέρη και κατά την ακροαματική διαδικασία και τα υπομνήματα που αυτοί υπέβαλαν,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

I. Στις 18-1-2000, και μετά την υποβολή σχετικής καταγγελίας, βάσει του άρθρου 24 του ν. 703/77, όπως ισχύει, οι εταιρείες 1) «ΜΕΤΑΛΛΟΠΤΙΚΑ – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ», 2) «ΟΡΤΟΣΤΥΛΕ – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ», 3) της εταιρείας «Αν. Λαφογιάννης & ΣΙΑ ΟΕ», και η Αλεξάνδρα σύζυγος Ιωάννη Συκαρά (4^η των αιτούντων) υπέβαλαν βάσει του άρθρου 9, παρ. 4, του ν. 703/77, όπως ισχύει, αίτηση λήψεως ασφαλιστικών μέτρων κατά των εταιρειών 1) «Luxottica Group SpA», 2) «Luxottica Holland BV» και 3) «Luxottica Hellas ΑΕ», επικαλούμενες παράβαση των άρθρων 1, 2 και 2α του ν. 703/77, όπως ισχύει.

II. 1. Η τέταρτη των αιτουσών Αλεξάνδρα Συκαρά είναι σύζυγος του Ιωάννη Συκαρά και γενική διαχειρίστρια των επιχειρήσεων του ομίλου Συκαρά (ΜΕΤΑΛΛΟΠΤΙΚΑ, ΟΡΤΟΣΤΥΛΕ και Αν Λαφογιάννης).

Οι υπόλοιπες των αιτουσών είναι εταιρείες οι οποίες αποτελούν τον όμιλο επιχειρήσεων Συκαρά και έχουν την έδρα τους στην Αθήνα. Αντικείμενο εργασιών τους είναι η χονδρική πώληση οπτικών, φωτοοπτικών και άλλων συναφών ειδών καθώς και οι εισαγωγές αυτών από το εξωτερικό και η αντιπροσώπευση εμπορικών και βιομηχανικών οίκων.

II.2. Όσον αφορά τις επιχειρήσεις κατά των οποίων στρέφεται η υπό εξέταση αίτηση παρατηρούνται τα εξής :

A) Η Luxottica Group S.p.A είναι Ιταλική εταιρεία και ασχολείται με την παραγωγή και διάθεση γυαλιών ηλίου, φακών και σκελετών για γυαλιά οράσεως. Η εταιρεία ελέγχεται άμεσα από την εταιρεία “La Leonardo Finanziara Srl” και έμμεσα από την “Leofin Holdings GmbH”, ενώ ελέγχει είκοσι επτά (27) επιχειρήσεις μέσω των οποίων δραστηριοποιείται σε είκοσι περίπου χώρες, μεταξύ των οποίων συγκαταλέγεται και η Ελλάδα.

Η γκάμα των προϊόντων του ομίλου περιλαμβάνει περισσότερα από 2.250 διαφορετικά μοντέλα γυαλιών, ενώ κάθε χρόνο παρουσιάζει στην παγκόσμια αγορά περισσότερα από 500 καινούρια σχέδια.

Ο κύκλος εργασιών του ομίλου σε παγκόσμιο επίπεδο για το έτος 1998, ανήλθε σε 3.649.400.508.000 (Λιρ. Ιταλίας) ποσό που αντιστοιχεί σε 621.273.942.482 δραχμές, ή 1.874.140.847 ECU.

B) Η Luxottica Holland B.V. είναι θυγατρική της Luxottica Group SpA και ασχολείται με την εισαγωγή και εμπορία των προϊόντων της τελευταίας στην Ολλανδία. Μετά την απόκτηση (25/6/99) του τμήματος οπτικών της Bausch & Lomb Inc, η Luxottica Holland B.V υπεισήλθε στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της σύμβασης διανομής που έχει συνάψει ο όμιλος επιχειρήσεων Συκαρά με την Bausch and Lomb B. V. Netherlands.

Γ) Η Luxottica Hellas ΑΕ ιδρύθηκε τον Οκτώβριο του 1991 και το 1995 απορρόφησε την εταιρεία Σ. Τζατζιμάκης ΑΕ. Ανήκει στον όμιλο της Luxottica Group SpA. Ο Ιταλικός όμιλος

συμμετέχει κατά 70% στο μετοχικό της κεφάλαιο. Ασχολείται με την εισαγωγή και διάθεση των προϊόντων του ομίλου Luxottica στην Ελλάδα. Πρόκειται για μία ιδιαίτερα δυναμική εταιρεία η οποία κατατάχθηκε 15η μεταξύ των μεγαλύτερων εμπορικών εταιρειών με «Διάφορα Είδη», βάσει συνόλου ενεργητικού το 1997 (στοιχεία ICAP 1999). Επίσης, κατέλαβε την 23η θέση μεταξύ των 100 μεγαλύτερων εμπορικών επιχειρήσεων όσον αφορά τα καθαρά κέρδη για το 1997 (στοιχεία ICAP 1999). Το ύψος δε της διαφημιστικής της δαπάνης το έτος 1998 ήταν το μεγαλύτερο μεταξύ των ανταγωνιστών της, και ανήλθε σε 185 εκατ. δρχ. περίπου.

III. 1. Οι επιχειρήσεις του ομίλου Συκαρά (αιτούσες) ήταν από το 1977 διανομείς των προϊόντων (γυαλιών όρασης, ηλίου και ανταλλακτικών αυτών) της πολυεθνικής εταιρείας Bausch & Lomb, από δε το 1984 αποκλειστικοί διανομείς των ως άνω προϊόντων στην Ελλάδα, βάσει της από 15/7/84 σχετικής σύμβασης, και των μεταγενέστερων από 1/5/90, 1/6/92 και 14/4/97 συμβάσεων.

Η τελευταία, από 14/4/97 σύμβαση, που υπεγράφη μεταξύ της Bausch & Lomb B.V. Netherlands και της εκ των αιτουσών Αλεξάνδρας Συκαρά, ως εκπρόσωπο των εταιρειών του ομίλου Συκαρά, είχε διάρκεια τριών ετών.

III. 2. Τον Ιούνιο του 1999, η εταιρεία Luxottica Holland B.V. (2^η των καθών) που ανήκει στον πολυεθνικό όμιλο της Luxottica Group S.p.A. (1^η των καθών) απέκτησε το τμήμα οπτικών της Bausch & Lomb B.V, Netherlands, με συνέπεια να υπεισέλθει, από τον Αύγουστο του 1999, στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της τελευταίας, από 14-7-97, σύμβασης αποκλειστικής διανομής μεταξύ των αιτούντων και της Bausch & Lomb B.V, Netherlands

III. 3. Στις 24/8/1999, η Luxottica Holland B.V με επιστολή της προς την εκπρόσωπο των αιτουσών, με την οποία είχε συναφθεί η από 14/4/1997 σύμβαση, γνωστοποίησε στην τελευταία, ότι η ως άνω σύμβαση θα λυθεί κατά τη λήξη της διάρκειας της, η οποία κατά την Luxottica Holland B.V, ήταν η 13/4/2000, ενόψει του ότι η διανομή των προϊόντων της σύμβασης, θα ανετίθετο στην εταιρεία Luxottica Hellas A.E. (3^η των καθών) που ανήκει επίσης στον όμιλο Luxottica Group

IV. 1. Οι ισχυρισμοί των αιτουσών μπορούν να συνοψισθούν ως εξής:

α) Μετά την ως άνω επιστολή της 24/8/1999, η πρώτη και η δεύτερη των καθών προσπάθησαν με διάφορες παρελκυστικές πρακτικές να μην εκτελέσουν παραγγελίες των αιτουσών, ενώ συγχρόνως καθυστέρησαν υπερβολικά να τους χορηγήσουν διαφημιστικό υλικό και πλήρεις καταλόγους για τις νέες συλλογές των προϊόντων. Παράλληλα, έπαυσαν να αποστέλλουν στις αιτούσες ανταλλακτικά. Επίσης, απάλειψαν απροειδοποίητα από τα σχετικά φυλλάδια τη μνεία περί παροχής εγγύησης εκ μέρους του διανομέα προς τους καταναλωτές για ελαττωματικά προϊόντα και σταμάτησαν να καταβάλλουν στις αιτούσες ποσοστό του 1 % επί της αξίας των πωλουμένων σε αυτές προϊόντων ως αντάλλαγμα για την ως άνω παροχή εγγύησης (όπως γινόταν στο παρελθόν βάσει ειδικής συμφωνίας), με συνέπεια οι αιτούσες, προκειμένου να διατηρήσουν την καλή τους φήμη στην αγορά, να αναλάβουν οι ίδιες το κόστος της παροχής εγγύησης έναντι των πελατών τους. Επιπλέον, οι καθών τιμολόγησαν τις παραγγελίες του έτους 1999, που είχαν υπαίτια καθυστερήσει να εκτελέσουν, με τις νέες τιμές που ίσχυαν για το έτος 2000. Η παραπάνω συμπεριφορά της 1ης και 2ης των καθών έναντι των αιτουσών βρισκόταν σε αντίθεση με την συμπεριφορά τους έναντι άλλων διανομέων των ίδιων προϊόντων σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Κατά τις αιτούσες, η όλη συμπεριφορά των καθών είχε ως στόχο και ως αποτέλεσμα την

ενίσχυση των πωλήσεων των υπολοίπων προϊόντων του ομίλου Luxottica, τα οποία διένειμε στην ελληνική αγορά η ανταγωνίστρια των αιτουσών εταιρεία Luxottica Hellas A.E.

Αποτέλεσμα της παραπάνω συμπεριφοράς της 1ης και 2ης των καθών ήταν, κατά τις αιτούσες, η σημαντική μείωση των πωλήσεων τους κατά το χρονικό διάστημα Νοεμβρίου 1999 - Μαρτίου 2000 έναντι των πωλήσεων στο αντίστοιχο διάστημα της προηγούμενης περιόδου (1998 - 1999).

β) Οι καθών κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην Ελληνική αγορά γυαλιών ηλίου, οι δε αιτούσες τελούν ως προς τα προϊόντα της σύμβασης σε σχέση οικονομικής εξάρτησης έναντι των καθών, ενόψει της μακροχρόνιας σχέσης συνεργασίας (συμβάσεις αποκλειστικής διανομής) και του ότι δεν διαθέτουν ισοδύναμη εναλλακτική λύση, δεδομένου ότι τα προϊόντα της σύμβασης αντιπροσωπεύουν περίπου το 95 % της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.

Ενόψει των παραπάνω, τόσο η λύση της σύμβασης, όσο και η μετά την ως άνω επιστολή της 24/8/1999 συμπεριφορά των καθών συνιστά παράβαση των άρθρων 2 και 2 α του ν. 703/77, όπως ισχύει.

Επιπλέον, οι αιτούσες ισχυρίζονται ότι συντρέχει παράβαση και του άρθρου 1 του ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι η ως άνω συμπεριφορά των καθών (που αποτελούν επιχειρήσεις του αυτού ομίλου) οφείλεται σε εναρμονισμένη πρακτική μεταξύ τους που έχει ως αντικείμενο και αποτέλεσμα να θίγονται τρίτες επιχειρήσεις (εν προκειμένω οι αιτούσες).

Με βάση τα παραπάνω, οι αιτούσες ζητούν να γίνει δεκτή η αίτηση τους, να υποχρεωθούν η πρώτη και δεύτερη των καθών να πωλούν στις αιτούσες τα προϊόντα Ray – Ban, Killer Loop και Porsche, που θα τους παραγγέλουν οι τελευταίες με τους ίδιους όρους που ίσχυαν κατά τη συνεργασία τους με την Bausch & Lomb Holland B.V. και να απειληθεί χρηματική ποινή κατά των καθών σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς την απόφαση που θα εκδοθεί.

IV. 2. Οι ισχυρισμοί των καθών μπορούν να συνοψισθούν ως εξής :

α) Η από 24/8/1999 επιστολή δεν συνιστά καταγγελία της προαναφερθείσας σύμβασης αποκλειστικής διανομής αλλά πληροφόρηση των αιτουσών ότι η μεταξύ τους συνεργασία θα τερματιστεί κατά τα συμβατικώς καθορισμένο το χρόνο λήξης της (13/4/2000).

β) Οι αιτιάσεις περί μη εκτέλεσης των παραγγελιών είναι αβάσιμες, δεδομένου ότι παρά τις ασυνήθιστα υψηλές για την εποχή παραγγελίες των αιτούντων για την περίοδο 1999 – 2000, που ήταν σημαντικά μεγαλύτερες από τις παραγγελίες της προηγούμενης αντίστοιχης περιόδου (1998 – 1999) και παρά τα προβλήματα που δημιούργησε η μεταβίβαση του τμήματος οπτικών της Bausch & Lomb στον όμιλο Luxottica εκτέλεσαν μέχρι τη λήξη της σύμβασης ποσοστό άνω του 90 % των παραγγελιών των αιτουσών.

γ) Ο πραγματικός λόγος της καταγγελίας και της αίτησης λήψης ασφαλιστικών μέτρων είναι η άσκηση "νομικής πίεσης", έτσι ώστε οι καθών να υποχρεωθούν να αγοράσουν τα αδιάθετα αποθέματα των αιτουσών, παρόλο που η σχετική μεταξύ τους σύμβαση ρητά αποκλείει μία τέτοια υποχρέωση.

V. Η Επιτροπή Ανταγωνισμού, αφού εξέτασε τους ως άνω ισχυρισμούς, έκρινε ως εξής :

V.1. Ως προς την καταγγελλόμενη παράβαση του άρθρου 1 του ν. 703/77:

Δεν συντρέχει περίπτωση παράβασης του άρθρου 1, ν. 703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι συμπράξεις μεταξύ επιχειρήσεων του αυτού ομίλου δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ως άνω διάταξης. Αυτό δέχεται και η πλέον πρόσφατη νομολογία του Πρωτοδικείου και του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ως προς την αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 85 (τόρα άρθρου 81) Συνθ. Ε.Κ. (βλ. ΠΕΚ, απόφαση της 12/1/1995, υπόθ. 102/92, *Viho Europe κατά Επιτροπής*, Συλλ. 1995, σελ. II – 17, σκέψεις 47 – 54, η οποία επικυρώθηκε από το ΔΕΚ, απόφ. της 24/10/96, υπόθ. C- 73/95 P, Συλλ. 1996, σελ. I - 5457, σκέψη 17).

V.2. Οσον αφορά την καταγγελλόμενη παράβαση του άρθρου 2 του ν. 703/77, θα πρέπει να εξεταστεί α) αν υπάρχει δεσπόζουσα θέση και β) αν συντρέχει καταχρηστική εκμετάλλευση της.

α) Ως προς την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης :

Πιθανολογήθηκε ότι ο όμιλος Luxottica κατέχει δεσπόζουσα θέση στην ελληνική αγορά γυαλιών ηλίου. Ειδικότερα, μετά την απόκτηση του τμήματος οπτικών της Bausch & Lomb, το μερίδιο αγοράς του ως άνω ομίλου αυξήθηκε από 52 % σε 57% περίπου (βλ. απόφαση της Ε.Α. υπ' αριθ. 132/Π/2000).

Πάντως, στην υπό κρίση υπόθεση, η καταγγελλόμενη συμπεριφορά αφορά μόνο τα προϊόντα της σύμβασης (δηλ. τα προϊόντα του τμήματος οπτικών της Bausch & Lomb το οποίο απέκτησε ο όμιλος Luxottica). Τα προϊόντα αυτά αντιπροσωπεύουν περίπου το 5 % της ελληνικής αγοράς γυαλιών ηλίου (βλ. απόφαση Ε.Α. 132/Π/2000).

Τα υπόλοιπα προϊόντα του ομίλου διανέμονται χονδρικός από ετών στην ελληνική αγορά από την εταιρεία Luxottica Hellas A.E. που ανήκει στον ως άνω όμιλο.

β) Ως προς την καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης :

Οι ισχυρισμοί των αιτουσών για καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης των καθών εστιάζονται αφενός στην άκαιρη κατά τους ισχυρισμούς τους «καταγγελία» της σύμβασης και αφετέρου στην συμπεριφορά της 1^{ης} και 2^{ης} των καθώς κατά το διάστημα από την «καταγγελία» (24/8/1999) μέχρι τη λήξη της σύμβασης (Απρίλιος 2000).

Επί των ισχυρισμών αυτών, η Επιτροπή έκρινε ως εξής :

αα) Η διακοπή των συμβατικών σχέσεων με συνεργαζόμενη επιχείρηση, εκ μέρους μιας επιχείρησης με δεσπόζουσα θέση, δεν είναι καθεαυτή καταχρηστική όταν είναι δικαιολογημένη.

Εν προκειμένω, η διακοπή οφείλεται σε διαρθρωτικές μεταβολές εντός του ομίλου Luxottica και συγκεκριμένα στην απόφαση του τελευταίου να αναθέσει, για λόγους ορθολογικής οργάνωσης, τη χονδρική πώληση των προϊόντων του τμήματος οπτικών της Bausch & Lomb Netherlands, το οποίο απέκτησε, στην εταιρεία του ομίλου Luxottica Hellas A.E.

Ενόψει αυτού, η Luxottica Holland B.V. γνωστοποίησε στην εκπρόσωπο των αιτουσών την 24/8/1999, ήτοι 7 ½ μήνες προ της λήξεως της σύμβασης αποκλειστικής διανομής, την πρόθεση της να μην ανανεώσει – παρατείνει τη σύμβαση συνεργασίας.

Την καταρχήν νομιμότητα της ως άνω διακοπής της συνεργασίας καθώς και τους λόγους που την υπαγόρευσαν (αναδιάρθρωση του δικτύου διανομής) δεν αμφισβήτησαν αρχικά οι αιτούσες, οι οποίες, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υπόθεσης, περιορίστηκαν στη διαπραγμάτευση της ενδεχόμενης εξαγοράς των αποθεμάτων των συμβατικών προϊόντων.

Ανεξάρτητα από το εάν η επιστολή της 24/8/1999, ήθελε χαρακτηριστεί ως «καταγγελία» (όπως ισχυρίζονται οι αιτούσες) ή ως «πληροφόρηση» των αιτουσών περί μη ανανέωσης – συνέχισης της συνεργασίας μετά τη λήξη της μεταξύ τους σύμβασης (Απρίλιος 2000) με βάση ρητό όρο της τελευταίας (όπως ισχυρίζονται οι καθών), γεγονός είναι ότι τηρήθηκε η προβλεπόμενη προθεσμία των 180 ημερών που προβλέπει ο όρος 5.3 της σύμβασης.

Το χρονικό διάστημα των 7 ½ μηνών από την ως άνω «καταγγελία» ή «πληροφόρηση» υπερβαίνει το χρονικό διάστημα των 6 μηνών, το οποίο είχαν αποδεχθεί συμβατικά οι αιτούσες και, έχοντας γνώση της σχετικής αγοράς, είχαν θεωρήσει προφανώς επαρκές για την αναζήτηση εναλλακτικής λύσης (π.χ. αναζήτηση άλλων προμηθευτών ή αναπροσαρμογή των επιχειρηματικών τους δραστηριοτήτων).

Στο πλαίσιο αυτό πιθανολογήθηκε ότι το μερίδιο αγοράς των καθών αν και αρκετά σημαντικό (57 % περίπου) δεν καθιστούσε αδύνατη ή υπερβολικά δυσχερή την εξεύρεση εναλλακτικής λύσης, δεδομένου μάλιστα ότι η από 14/4/1997 σύμβαση δεν περιέχει όρο αποκλειστικής προμήθειας, οι δε αιτούσες διένειμαν πράγματι και άλλα προϊόντα εκτός των συμβατικών. Σε κάθε περίπτωση, οι όποιοι έμμεσοι περιορισμοί προέκυπταν από την ύπαρξη της σύμβασης αποκλειστικής διανομής, δεν είχαν λόγο ύπαρξης μετά την αναγγελία της οριστικής λύσης της συνεργασίας.

Ενόψει των παραπάνω δεν πιθανολογήθηκε ότι η διακοπή της συνεργασίας ήταν αδικαιολόγητη ή αιφνίδια και επομένως καταχρηστική.

ββ) Οσον αφορά την καταγγελλόμενη συμπεριφορά της 1ης και 2ης των καθών μετά την ως άνω "καταγγελία" ή "πληροφόρηση" (βλ. παραπάνω, υπό IV.1.α), παρατηρούνται τα εξής :

Μορφές συμπεριφοράς όπως οι καταγγελλόμενες, προερχόμενες από επιχείρηση ή επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά εφόσον είναι αδικαιολόγητες, μπορούν να στοιχειοθετούν το πραγματικό της καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπόζουσας θέσης και συνακόλουθα να επισύρουν την εφαρμογή του άρθρου 2 Ν. 703/77 όπως ισχύει.

Ειδικότερα, το γεγονός ότι από τις επιχειρήσεις του ομίλου της 1ης των καθών η μία (2η των καθών) επείχε, κατά το κρίσιμο χρονικό διάστημα, θέση προμηθευτή των αιτουσών και η άλλη (3η των καθών) ήταν και θα είναι ανταγωνιστής τους, μπορεί να προσδώσει στην ως άνω συμπεριφορά τόσο τον χαρακτήρα της εκμεταλλευτικής κατάχρησης (που εκδηλώνεται έναντι των συναλασσομένων) όσο και τον χαρακτήρα της παρεμποδιστικής κατάχρησης (που εκδηλώνεται κυρίως έναντι ανταγωνιστών).

Η Επιτροπή εκτιμά ωστόσο ότι τα επικαλούμενα από τις αιτούσες περιστατικά, και υποτιθέμενα αληθή, οπότε θα ενέπιπταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 2 του ν. 703/77, δεν είναι τέτοιας φύσεως ώστε να συνιστούν «επείγουσα περίπτωση προς αποτροπή άμεσα επικείμενου κινδύνου ανεπανόρθωτης βλάβης» στις αιτούσες κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, η οποία να δικαιολογεί τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Με δεδομένο ότι η διακοπή της συνεργασίας καθεαυτή δεν πιθανολογήθηκε, σύμφωνα με τα παραπάνω, ότι ήταν καταχρηστική, η όποια ζημία υπέστησαν οι αιτούσες λόγω της καταγγελλόμενης συμπεριφοράς των καθών μετά την ως άνω «καταγγελία» ή «πληροφόρηση» δεν πιθανολογήθηκε ότι είναι τέτοιας φύσης ή έκτασης ώστε να είναι ανεπανόρθωτη, ενόψει και του

ότι δεν υπήρξε καθολική άρνηση εκτέλεσης παραγγελιών εκ μέρους των καθών, αλλά οι δοθείσες παραγγελίες εκτελέστηκαν, αν και με καθυστέρηση, σε ποσοστό άνω του 90 %, πράγμα το οποίο συνομολογούν και οι αιτούσες.

Το ζήτημα κατά πόσον η ως άνω καταγγελλόμενη συμπεριφορά των καθών συνιστά συμβατική παράβαση, μπορεί να πρέπει να επιλυθεί από τα πολιτικά δικαστήρια, τα οποία και θα αποφανθούν και για το ζήτημα της αποζημίωσης, συμπεριλαμβανομένης και της ενδεχόμενης αποζημίωσης πελατείας. Στα πλαίσια αυτά επισημαίνεται ότι οι αιτούσες έχουν ήδη ασκήσει σχετικές αγωγές.

Το κατά πόσον η ως άνω συμπεριφορά συνιστά παράβαση του άρθρου 2 του ν. 703/77, θα πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της διαδικασίας εξέτασης της καταγγελίας που υπέβαλαν οι αιτούσες βάσει του άρθρου 24 του ν. 703/77.

V. 3. Οσον αφορά την καταγγελλόμενη παράβαση του άρθρου 2α του ν. 703/77, θα πρέπει να εξεταστεί α) αν υπάρχει σχέση οικονομικής εξάρτησης και β) αν συντρέχει καταχρηστική εκμετάλλευση της.

α) Ως προς την ύπαρξη σχέσης οικονομικής εξάρτησης :

Πιθανολογήθηκε ότι οι αιτούσες λόγω της μακροχρόνιας συνεργασίας τους με την Bausch & Lomb, της οποίας τα προϊόντα διένειμαν στην ελληνική αγορά ήδη από το 1977, και τα οποία αντιπροσώπευαν, μέχρι τη λήξη της σύμβασης περίπου το 85 % των συνολικών πωλήσεων τους, βρίσκονταν σε σχέση οικονομικής εξάρτησης έναντι αρχικά της εταιρείας Bausch & Lomb B. V. Netherlands και στη συνέχεια της εταιρείας Luxottica Holland B.V.

β) Ως προς την καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης :

Παρατηρείται εκ προοιμίου ότι στο άρθρο 2α του ν. 703/77, αναφέρονται ενδεικτικά ορισμένες μορφές συμπεριφοράς που συνιστούν καταχρηστική εκμετάλλευση σχέσης οικονομικής εξάρτησης. Οι ίδιες αυτές μορφές συμπεριφοράς εφόσον προέρχονται από επιχείρηση ή επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπίζουσα θέση στην αγορά, συνιστούν περιπτώσεις καταχρηστικής εκμετάλλευσης δεσπίζουσας θέσης κατά την έννοια του άρθρου 2 του ν. 703/77.

Επομένως, και ως προς το ζήτημα, κατά πόσο η διακοπή των συμβατικών σχέσεων και η συμπεριφορά των καθών μετά την «καταγγελία» της σύμβασης (όπως ισχυρίζονται οι αιτούσες) ή την «πληροφόρηση» των αιτουσών περί μη συνέχισης της συνεργασίας μετά την συμβατικά προβλεπόμενη λήξη της σύμβασης αποκλειστικής διανομής (όπως ισχυρίζονται οι καθών) συνιστούν καταχρηστική εκμετάλλευση της σχέσης οικονομικής εξάρτησης, ισχύουν τα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω, στο πλαίσιο της εξέτασης της ενδεχόμενης παράβασης του άρθρου 2 εκ μέρους των καθών.

VI. Ενόψει των παραπάνω, η Επιτροπή κρίνει ομόφωνα ότι δεν συντρέχει επείγουσα περίπτωση κατά την έννοια του άρθρου 9 παρ. 4 του ν. 703/77, όπως ισχύει, και επομένως η υποβληθείσα αίτηση λήψης ασφαλιστικών μέτρων πρέπει να απορριφθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 18/1/2000 υποβληθείσα αίτηση των: 1) «ΜΕΤΑΛΛΟΠΤΙΚΑ – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ», 2) «OPTOSTYLE – Συκαράς Π. Ιωάννης & ΣΙΑ ΕΕ», 3) «Αν. Λαφογιάννης

& ΣΙΑ ΟΕ» και 4) Αλεξάνδρας συζύγου Ιωάννου Συκαρά για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά των εταιρειών 1) «Luxottica Group SpA», 2) «Luxottica Holland B.V.» και 3) «Luxottica Hellas A.E».

Η απόφαση εκδόθηκε την 2^α Αυγούστου 2000.

Η παρούσα απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Συντάξας την Απόφαση

Ο Πρόεδρος

Ηλίας Σουφλερός

Δημήτρης Τζουγανάτος

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα Μαρία Ταραμπίκου